

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 6 – 12 มีนาคม 2564

กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เผยแพร่ร่างประเด็นยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว (6 มีนาคม 2563)

เมื่อวันที่ 5 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ประเด็นร่าง "ยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว" ซึ่งเป็นแนวนโยบายในระยะกลาง – ระยะยาว ซึ่งมุ่งเน้นการลดภาระต่อสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการยกระดับความสามารถในการผลิตของภาคเกษตร โดยมีการกำหนดเป้าหมายเชิงตัวเลขที่มีความท้าทาย เช่น 1) ลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรลงครึ่งหนึ่ง 2) ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลงร้อยละ 30 และ 3) เพิ่มสัดส่วนพื้นที่เกษตรอินทรีย์ให้ได้ร้อยละ 25 ของพื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมด ภายในปี 2593 โดยจะต้องมีการปฏิรูปเทคโนโลยีการผลิต และสร้างความเข้าใจในหมู่เกษตรกรและผู้บริโภค ซึ่งนับเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตครั้งใหญ่

MAFF เริ่มกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ดังกล่าวเมื่อเดือนตุลาคม 2563 โดยมีการพิจารณาถึงเป้าหมาย "Decarbonized Society" ของรัฐบาล ซึ่งมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้เหลือศูนย์ภายในปี 2593 และการกำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายในลักษณะเดียวกันของประเทศในภูมิภาคยุโรปและอเมริกา โดยที่ผ่านมา MAFF จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร (JA) ผู้ผลิตวัสดุทางการเกษตร ฯลฯ จากนั้นได้จัดทำเป้าหมายเชิงตัวเลขในประเด็นร่างยุทธศาสตร์ครั้งนี้

สำหรับการลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตร จะเริ่มหันไปใช้สารเคมี ที่มีความเป็นพิษต่ำก่อน จากนั้นจะลดปริมาณการใช้ให้ได้ครึ่งหนึ่งภายในปี 2593 ขณะเดียวกัน จะพัฒนาสารเคมีกำจัดแมลงที่ไม่ต้องใช้สารกลุ่ม Neonicotinoid ภายในปี 2583 ในส่วนของโพแทสเซียมและฟอสฟอรัสที่พึ่งพาการนำเข้า และปุ๋ยเคมีที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นวัตถุดิบในการผลิต ตั้งเป้าลดปริมาณการใช้ลงร้อยละ 30 ภายในปี 2593

นอกจากนี้ จะขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์จาก 23,500 เฮกตาร์ (หรือ 146,875 ไร่) ในปี 2560 เป็น 1 ล้านเฮกตาร์ (หรือ 6.25 ล้านไร่) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 25 ของพื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมด ภายในปี 2593 ด้วยเช่นกัน โดยเพื่อบรรลุเป้าหมาย จำเป็นต้องมีการสร้างการรับรู้ของผู้บริโภคเพื่อขยายตลาด และการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ได้ง่าย เช่น การใช้แสงและเสียงในการกำจัดแมลงศัตรูพืช และการพัฒนาพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อศัตรูพืชภายในปี 2583

ขณะเดียวกัน จะกำหนดเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคเกษตร ป่าไม้ และประมงให้เป็นศูนย์ภายในปี 2593 โดยการใช้ประโยชน์จากเชื้อเพลิงชีวมวลทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิลในโรงเรือนภายในปี 2593 การใช้รถแทรกเตอร์ไฟฟ้าภายในปี 2583 ฯลฯ ซึ่ง MAFF จะรวบรวมและชักจูงเกษตรกรให้หันมาทำการเกษตรแบบยั่งยืนและลดภาระต่อสิ่งแวดล้อมภายในปี 2573

ยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าวจะมีการระบุถึงความจำเป็นในการให้การสนับสนุนเกษตรกรและการเดินทางสร้างความเข้าใจในพื้นที่ผลิต รวมถึงการจัดทำแผนการดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีและการส่งเสริมเผยแพร่ ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นจะใช้ยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว ในการจัดทำนโยบายในภาพรวม การจัดทำงบประมาณในปี 2565 การกำหนดกฎระเบียบในระดับสากล โดยจะนำเสนอยุทธศาสตร์ฯ ในการประชุม World Food Summit ในเดือนกันยายนนี้ด้วย

ประเด็นสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว

รายการ	เป้าหมายภายในปี 2593	เทคโนโลยีสำหรับบรรลุเป้าหมาย
ก๊าซเรือนกระจก	ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคเกษตรฯ ให้เหลือศูนย์	- ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับใช้ในภาคเกษตร - โรงเรือนสำหรับผักผลไม้แบบประหยัดพลังงาน
สารเคมีทางการเกษตร	ลดปริมาณการใช้ลงครึ่งหนึ่ง	- การใช้โดรนในการฉีดพ่น - สารเคมี RNA
ปุ๋ยเคมี	ลดปริมาณการใช้ลงร้อยละ 30	- การวินิจฉัยดินโดย AI - การพัฒนาพันธุ์พืชที่ตอบสนองต่อปุ๋ยดี
เกษตรอินทรีย์	ขยายพื้นที่เป็น 1 ล้านเฮกตาร์ (หรือ 6.25 ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ของพื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมด	- การกำจัดแมลงโดยการใช้แสงและเสียง - การพัฒนาพันธุ์พืชที่มีความต้านทานแมลงศัตรูพืช
โรงเรือนทางการเกษตร	เปลี่ยนไปใช้โรงเรือนทางการเกษตรที่ไม่ใช้พลังงานฟอสซิล	- ป้อนความร้อนความเร็วสูง - เทคโนโลยีการจับเก็บความร้อน
เครื่องจักรกลทางการเกษตร	เทคโนโลยีที่ใช้พลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานจากไฮโดรเจน (ภายในปี 2583)	- รถแทรกเตอร์ไฟฟ้า - แบตเตอรี่ที่มีราคาถูก
Food Loss	ลด Food Loss ให้ได้ครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับปี 2543 (ภายในปี 2573)	- การใช้ ICT คำนวณการบริโภคความต้องการ - การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ยังไม่มีการใช้มาผลิตอาหาร

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

การระบาดของโรคไข้หวัดนกในญี่ปุ่นส่งผลให้ราคาซื้อขายไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (10 มีนาคม 2564)

การระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในหลายพื้นที่ทั่วประเทศส่งผลให้ปริมาณไข่ไก่มีแนวโน้มไม่เพียงพอ โดยราคาซื้อขายเฉลี่ยไข่ไก่ขนาด M ในช่วงวันที่ 1 - 9 มีนาคม 2564 ของ JA-Zennoh กิโลกรัมละ 211 เยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 5 ปี ทั้งนี้ บางฝ่ายคาดว่าภายหลังการยกเลิกสถานการณ์ฉุกเฉิน ความต้องการของผู้บริโภคอาจขยายตัวและจะส่งผลให้ตลาดประสบปัญหาขาดแคลนไข่ไก่มากขึ้น

ราคาซื้อขายเฉลี่ยไข่ไก่ขนาด M ณ ตลาด Tokyo, Osaka, Nagoya และ Fukuoka เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 กิโลกรัมละ 215 เยน เพิ่มขึ้นกิโลกรัมละ 5 เยน เมื่อเทียบกับวันก่อนหน้า

ราคาซื้อขายไข่ไก่ตั้งแต่ช่วงเดือนกันยายน 2564 ลดลงร้อยละ 10 - 20 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากการระบาดของ COVID-19 ได้ส่งผลให้ความต้องการไข่ไก่ของผู้ประกอบการลดลง อย่างไรก็ตาม ภายหลังตรวจพบการระบาดของโรค HPAI ในหลายพื้นที่ของญี่ปุ่น ส่งผลให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้น

จากข้อมูลของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า จนถึงวันที่ 3 มีนาคม 2564 ญี่ปุ่นได้กำจัดไข่ไก่ในฟาร์มที่ตรวจพบโรคไปแล้วกว่า 8.24 ล้านตัว โดยถึงแม้ว่าจะคิดเป็นเพียงร้อยละ 5 ของปริมาณไข่ไก่ที่เลี้ยงทั่วประเทศ แต่ผู้ประกอบการในภูมิภาคญี่ปุ่นตะวันออกระบุว่า จำนวนแม่ไก่ที่ลดลงได้ส่งผลกระทบต่ออย่างไม่เคยมีมาก่อน และคาดว่าจะใช้เวลามากกว่าครึ่งปีกว่าปริมาณการผลิตจะกลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ ทั้งนี้ จำเป็นต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดเนื่องจากมีความเสี่ยงที่จะตรวจพบโรค HPAI อีกจนถึงช่วงเทศกาลวันหยุดยาวต้นเดือนพฤษภาคม 2564

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

รัฐบาลญี่ปุ่นเสนอร่างแก้ไขกฎหมายการบินต่อรัฐสภาโดยกำหนดระบบใบอนุญาตสำหรับการบังคับโดรน (12 มีนาคม 2564)

รัฐบาลญี่ปุ่นเสนอร่างแก้ไขกฎหมายการบินต่อรัฐสภา โดยร่างดังกล่าวมีการกำหนดระบบใบอนุญาตสำหรับการบังคับโดรนและระบบการขึ้นทะเบียนเครื่องบินโดรน ซึ่งครอบคลุมโดรนที่ใช้ในภาคเกษตรด้วย หากผู้บังคับโดรนได้รับใบอนุญาตแล้วไม่จำเป็นต้องยื่นขออนุญาต/อนุมัติสำหรับการทำการบินเพื่อฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตร โดยใบอนุญาตจะต้องยื่นขอต่ออายุทุกๆ 3 ปี ทั้งนี้ ญี่ปุ่นจะใช้ระบบดังกล่าวควบคู่กับการยื่นขออนุญาต/อนุมัติตามระบบเดิม ด้านรัฐบาลญี่ปุ่นตั้งเป้าจะให้ร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านการพิจารณาของรัฐสภาในการประชุมสภาสัปดาห์นี้ และให้มีผลบังคับใช้ภายใน 1 ปีครึ่งนับจากวันที่ผ่านความเห็นชอบ

ที่ผ่านมา การใช้โดรนในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรจัดเป็นการลำเลียงวัตถุอันตรายทางอากาศ ภายใต้กฎหมายการบิน ซึ่งจะต้องขออนุญาตและได้รับการอนุมัติจากกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยว (MLIT) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยเกษตรกรจะต้องจัดส่งเอกสารแสดงคุณสมบัติของเครื่องบินโดรน ประวัติการบังคับโดรน ฯลฯ ซึ่งบางครั้งบริษัทผู้จำหน่ายโดรนจะเป็นผู้ยื่นเอกสารแทนให้สำหรับระบบใหม่ภายใต้ร่างแก้ไขกฎหมายการบินนั้น จะลดขั้นตอนการขออนุญาต/อนุมัติดังกล่าว

ระบบใบอนุญาตผู้บังคับโดรนกำหนดให้ใบอนุญาตมีอายุ 3 ปี ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตต้องมีอายุ 16 ปีขึ้นไป และแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 สามารถทำการบินได้ในพื้นที่ที่มีบุคคลที่สาม และประเภทที่ 2 อื่นๆ ซึ่งการใช้โดรนในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรส่วนใหญ่จะจัดอยู่ในประเภทที่ 2 โดยผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจากหน่วยงานเอกชนที่ทางราชการกำหนด อย่างไรก็ตาม หากเข้ารับการอบรมจากสถาบันเอกชน เช่น โรงเรียนสอนบังคับโดรน จะได้รับการยกเว้นการทดสอบดังกล่าวบางส่วน

นอกจากนี้ MLIT ได้จัดทำระบบรับรองความปลอดภัยเครื่องบินโดรนด้วยเช่นกัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทเช่นเดียวกับใบอนุญาตผู้บังคับโดรน ขณะเดียวกัน ได้จัดทำระบบรับรองเป็นรายรุ่นการผลิตสำหรับบริษัทผู้ผลิตด้วยเช่นกัน สำหรับผู้ใช้โดรนรุ่นที่ผ่านการรับรองดังกล่าวแล้ว จะได้รับการยกเว้นการขึ้นทะเบียนรับรองในบางขั้นตอน โดยไม่ต้องนำโดรนไปเข้ารับการทดสอบ ณ สถานที่ทดสอบที่กำหนด

หากโดรนที่ได้รับการรับรองประเภทที่ 2 และผู้บังคับได้รับใบอนุญาตประเภทที่ 2 แล้ว ก็จะสามารถนำไปใช้ในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรได้ สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับระบบ เช่น ค่าธรรมเนียมขอรับใบอนุญาต การต่ออายุ ฯลฯ MLIT อยู่ระหว่างพิจารณา

สำหรับการใช้โดรนที่ไม่จำเป็นต้องขออนุญาต/อนุมัติภายใต้ระบบเดิม เช่น การใช้เพื่อถ่ายภาพ การเจริญเติบโตของพืช ฯลฯ จะไม่มีข้อเปลี่ยนแปลงภายหลังการแก้ไขกฎหมายฯ (ไม่ต้องใช้ใบอนุญาต)

หากเป็นโดรนที่ได้รับการรับรองประเภทที่ 1 และผู้บังคับได้รับใบอนุญาตประเภทที่ 1 ก็จะสามารถนำไปใช้ในพื้นที่ที่มีบุคคลที่สามโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ช่วยหรือการเฝ้าติดตาม ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นหวังจะใช้ประโยชน์ในการลำเลียงสิ่งของไปยังพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ภูเขา

สาระสำคัญของระบบที่เกี่ยวข้องกับการใช้โดรนภายใต้ร่างแก้ไขกฎหมายการบิน

หัวข้อ	รายละเอียด
ใบอนุญาตผู้บังคับโดรน	- แบ่งออกเป็น 2 ประเภท - ประเภทที่ 1 อนุญาตให้ทำการบินในพื้นที่ที่มีบุคคลที่สาม - ประเภทที่ 2 อื่นๆ - ทางการณ์ญี่ปุ่นจัดทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ หากผ่านการอบรมโดยสถาบันเอกชนจะได้รับการยกเว้นการทดสอบบางส่วน - ต่ออายุทุกๆ 3 ปี
การรับรองเครื่องบินโดรน	- แบ่งออกเป็น 2 ประเภท - ประเภทที่ 1 อนุญาตให้ทำการบินในพื้นที่ที่มีบุคคลที่สาม - ประเภทที่ 2 อื่นๆ - หากเป็นเครื่องบินโดรนรุ่นที่ผ่านการรับรองเป็นรายรุ่นแล้ว จะได้รับการยกเว้นการขอขึ้นทะเบียนบางขั้นตอน
อื่นๆ	หากได้รับใบอนุญาตภายใต้ระบบใหม่แล้ว ไม่จำเป็นต้องขออนุญาต/อนุมัติกับ MLIT (ใช้ระบบเก่าควบคู่ไปด้วย)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ

ประจำกรุงโตเกียว